

Posudek na diplomovou práci

Dominika Budského

**Kanovníci Metropolitní kapituly pražské
1378 - 1390**

(Katedra archivnictví a pomocných věd historických, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2006, 104s. + přílohy 115s.)

Hlavním tématem předkládané diplomové práce Dominika Budského je prosopografická studie kanovníků pražské metropolitní kapituly na konci 14. století. Autor založil svou práci zejména na doposud systematicky nezpracovaném prameni z archivu metropolitní kapituly – sign. XIII, obsahujícím záznamy o přijímání nových kanovníků. Časové vymezení práce, tj. roky 1378 – 1390, pak autor odvodil právě podle období, které tento rukopis zahrnuje. D. Budský se v úvodních kapitolách vyrovnal se stávající historiografií a možnostmi pramenného studia vyčteného tématu. Vlastnímu rukopisu pak věnoval detailní diplomatický i paleografický rozbor.

Diplomová práce má dva základní cíle: jednak zachytit modelovou kariéru kanovníka pražské metropolitní kapituly, jednak shrnout shromážděná konkrétní data o všech doložených kanovnících z vymezeného období. Autor tak ve své práci uplatnil jak metodu kolektivní biografie, tak i biogramů osobních. V hlavní části předkládané práce se D. Budský věnuje procesu přijímání nových kanovníků metropolitní kapitulou po stránce právní s odkazy na statuta kapituly i po stránce vlastní procedury přijetí kanovníka – slavnostního obřadu. Autor se pokusil provést ze shromážděných dat také rozbor sociálního původu kanovníků a jejich možného univerzitního vzdělání a vztahu mezi oběma faktory. Torzovitý stav dochování pramenů univerzitní provenience však neumožňuje plné zodpovězení těchto otázek.

Při studiu autor narazil na téma doposud historickou literaturou často přehlížené, totiž na význam papežských provizí a expektancí. Tato kapitola je patrně také nejprínosnější částí úvodní studie. Autor zde odporuje doposud vžitě, v literatuře hojně citované představě o velkém počtu mnohoobročníků v předhusitských Čechách a upozorňuje na nesoulad mezi počtem skutečně držných beneficí a „pouhých“ provizí na ně. Zároveň navrhuje, aby bylo v tomto směru napříště důsledně rozlišováno mezi *mnohoobročnictvím* a *mnohoexpektanstvím*. Zde by mohl být autorův další výzkum velkým přínosem pro dějiny církevní správy.

Zvláštního ocenění si zaslouží prosopografická příloha, která v podstatě tvoří jádro této diplomové práce. D. Budskému se podařilo shromáždit detailní údaje o životě šedesáti pěti nově přijímaných kanovníků pražské metropolitní kapituly. Zároveň neopominul ani další osoby zachycené ve studovaném rukopise sign. XIII a vytvořil seznam všech notářů, doplněný o odkazy na další literaturu. Autor prokázal značnou erudici při práci s primárními i sekundárními prameny a literaturou. Množství pramenů zahrnutých do práce jako podklady pro biogramy jednotlivých kanovníků je vskutku úctyhodné.

Následujících několik výtek je spíše technického rázu, bohužel ale poněkud ubírají předkládané práci na kráse. První z nich se týká uspořádání prosopografické přílohy. To je na první pohled uživatelsky poněkud nepřehledné, biogramy jednotlivých kanovníků jsou řazeny více méně nahodile a ani závěrečný rejstřík s odkazy na čísla biogramů není bez nedostatků.

Tak např. zde zcela chybí odkaz na kanovníka Jana ze Švamberka a jména v rejstříku nejsou zcela shodná se jmény v biogramech. Druhá výhrada se vztahuje k uspořádání informací v biogramech. Snaha autora zaznamenat v biogramu co největší množství informací vedla k jisté přehlcenosti citacemi. Celkově je možno práci vytknout i drobné stylistické nepřesnosti. Přesto se domnívám, že informace, které se D. Budskému podařilo o kanovnících metropolitní pražské kapituly shromáždit, jsou velmi přínosné a výše zmíněné nedostatky je možné odstranit pouhými technickými úpravami.

Závěrem konstatuji, že se jedná o práci zdařilou, která by mohla být velmi dobrým východiskem pro další studie a výzkumy k dějinám církevním správy doby vrcholného a pozdního středověku. Diplomová práce odpovídá požadavkům na ní kladeným, a proto ji doporučuji k obhajobě s ohodnocením výborně. Práce je po úpravách vhodná k publikaci.

V Praze 1. května 2006

PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.